

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
Abonamentele se fac
numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR
Mestugean, Mircea Rădulescu, C. Tonegari, N. Ținc, Emil Nicolau
I. Foti, A. Al. Codreanu, Dim. Orfănescu, Dr. F. Grünfeld, Albert, etc.

ANUNCIURI
Linia pe pagina 7 și 8
— BANI 20 —

Sosirea Moștenitorului Greciei în Capitală

SUBTEI

— Roman de Alphonse Karr —

— URMARE —

— Dar bine, gazdă, nu mănânci?
— Nu mi-e foame.
— Atâta pagubă.
— Stephen, ce idee ai despre Clara, dansatoarea?
— O găsește foarte frumoasă.
— Două treimi din oraș sunt de aceeași părere; mai mult de două sute de tineri sunt amoreați de dansa; e asediată din toate părțile de scrisori și de daruri.
— Stephen rămase pe gânduri, celălalt adăogă:
— Are un amant; un om care nu pare dispus s-o cedeze și care ține și pe Clara și pe adoratorul ei în rău prin frică, fiindcă e cel mai îndemânativ duelist cu sabia și cu pistolul din tot orașul.
— O să i-o sufli, zise Stephen.
— Ți-e atât de dragă?
— Nu, dar vreau să fie a mea.
— O să îți silii să te bați cu amantul ei.
— O să mă bat.
— Dar asta ar fi curată nebunie.
— Tocmai pentru asta. Dar ia ascultă gazdă, dacă nu mănânci cel puțin bea cu noi.
— Nu mi-e sete.
— Cu toate astea trebuie să bei.
— Nu.
— Atunci o să-ți turnăm vinul pe gât cu deasila.
— La naiba, domnilor! Nu e destul că nu mă lasați să dorm, că-mi beți vinul, că-mi beți cu nemiluita și că-mi măncați tot ce mi-ați găsit prin dulap, vreți să mă faceți să și beau cu deasila?
— E un mijloc foarte simplu să îți scutiți de neplăcerea asta.
— Care?
— Să bei de bună voie.
— Dacă nu, precum avuserăm cinstea să vă spunem, o să te facem să bei.
— O să strig.
— Nu e nevoie; peste o jumătate de ceas ai să scapi de noi; dar dacă faci scandal, o să ținem piept asaltului și să stăm aci până ce e-o silă foamea să ne predăm și pe d-ta te dăm afară din târg, ca pe un ne-trebnic.
— Haide, să beau; trebuie să cedez nebuliei d-voastră.
— Când ieșiră, la ziuș, din prăvălie. Suzana intra; venea să cumpere stofe de doliu pentru Magdalena; d. Müller murise.
— Stephen o recunoscuse și se făcu palid. Apoi zise prietenilor:
— Pentru astă seară trebuie să născocim o nebunie nouă; simt nevoie de a face una boacănă.
— Pe disceră.
— Se întoarse acasă și peste zi află de moartea d-lui M. Müller. De o dată îi veni dor să vadă pe Magdalena. Pe urmă își schimbă gândul; îi scrie o scrisoare, în care-i spune că simte ca un fel de fericire că poate împărtăși durerea ei. Dar se gândi iarăși că scrisoarea lui s'ar putea amesteca printre celelalte scrisori de condoleanță și că așa de puțină importanță i se dedea lui, în cât nici anunțul de moarte nu i se trimisese; rupse scrisoarea și-și zise:
— Disceră nebunii strășnice, vin, femeii, și o să uit de ea.

XCIV

— Dar asta e o imprudență!
— Nu face nimic, zise Stephen.
— Să provocăm așa de geaba, pe cel mai tare duelist din oraș!
— Pfff!
— Să știi că n'o să se dea înapoi; te uide la sigur.
— Stephen se duse la cel cu pricina și-și zise:
— Domnule, mi s'a spus că ești foarte bun și că ești foarte îndemnativ. Ești amantul dansatoarei Clara? — Tu s-o silii să-mi-o cedezi?

— De sigur că asta e o glumă.
— Nu, domnule; nu glumesc și cu atât mai puțin am intenția să te insult. Vrei să-mi cedezi pe Clara? Da său nu?
— Ei bine, nu!
— Și de ce, mă rog?
— Pentru că e a mea și o țiu pentru mine.
— Ai face mai bine să mi-o cedezi, pentru că dacă refuzi, o să trebuia să ne lățem.
— Nici nu țiu-o cedezi, nici n'o să mă bat cu un nebun.
— Nu sunt nebun; alege; ori îți dai pe Clara, ori ne batem.
— Ei comedie! ai, pesemne nevoie de o lecție; fie! primesc duelul!
— Mi-ar fi fost mai bine pe voie să-mi fi cedat pe d-ra Clara, dar, în sfârșit, ești liber să alegi.
— Am și dreptul să aleg arma?
— Vezi bine, zise Stephen.
— Să mergem.
— Să mergem.

Sosiți cu patru martori la locul de luptă. Stephen se apropie de adversarul său.
— Te-ai gândit bine la propunerea mea? întrebă dănsul.
— M'am gândit că propunerea d-tale e foarte obraznică.
— Nu te întreb cum ai găsit-o; te întreb numai dacă te învești.
— Nu.
— Atunci, sunt dezolat; dar trebuie să ne batem.
— Cum vrei.
— Când adversarul lui Stephen fu singur cu martorii săi, zise:
— E de necrezut, cu toată obraznicia lui, tânărul acesta își place și mi vine foarte greu să mă hotărâsc să-l omor; e cu neputință să nu-lucid, dăceți-vă și-i spuneți că dacă se bate cu mine, e mort.
— Martorul trimis se duse.
— Mi-e indiferent, răspuse Stephen.
— Constăți?
— Nu, domnule, dar încăpățanarea d-tale imprudentă, mă mâhnește. Vezi pălăria aceea de pe pământ, la patruzeci de pași; e în poziția cea mai nefavorabilă.

— Trase și glonțul străbătu pălăria. Stephen nu se arătă cătuși de puțin speriat.
— Vezi bine, zise celălalt, că ești ca și mort, căci eu am să trag întâi.
— E și eu drept.
— Cel puțin aș vrea să mă egalez șansele, căci nu pot privi cu sânge rece pe un nebun care aleargă așa, chiorăș, la moarte.
— După propunerea adversarului lui Stephen infipseră două bastoane la cinci pași depărtare unul de altul; fiecare, pornind de la bastonul său, făcu douăzeci și cinci de pași; martorii le dete câte un pistol în fiecare mână; se învoieră ca amândoi să înainteze cât vor vrea și să tragă când vor crede de cuviință. Când fură departe la 55 de pași unul de altul, Stephen strigă:
— Te învești, domnule, la propunerea mea?
— Nu.

Stephen înaintă fără să se oprească garcă la bastonul său și așteptă; celălalt îi ochi, dar se gândi în același timp să înainteze și el tot atâta și se duse la bastonul său; așa că fură la cinci pași depărtare; se salutară.
— Domnule, mai întrebă Stephen, până să ajungă la baston, te-ai mai gândit la propunerea mea?
— Da, domnule.
— Și-mi cedezi pe Clara?
— Asta prea e prea, strigă celălalt, iată răspunsul meu!
— Ți se încăreă pistoalele.
— Stephen, care și le încărease pe ale lui de mai înainte, trase asupra-i cu amândouă mâinile odată.
— Un glonț se rătăci; celălalt stră-

bătu pălăria adversarului și-și aținse părul.

— E cam sus, zise el.
— Da, răspuse Stephen, e prea sus.
— Domnule, viața d-tale e în mâinile mele, dar mi-e silă să te omor; am venit să mă bat cu d-ta numai de bunăvoință și ca să-ți fac gustul. Răspunde la politețea mea, retrăgându-ți propunerea, care e atât de obraznică, în cât, dacă n'o retragi, voiți fi silii să teucid. Ți retragi cererea?

Stephen se chibzui un minut-două, apoi, încrucișându-și brațele cu sânge rece, zise:

— Nu, Domnule.
— Ți aplică capul pe piept și așteptă lovitura.
— Nu sunt atât de nebun ca d-ta, zise celălalt. Și trase în aer.
— Vrea să zică îmi dai pe Clara?
— Nu.
— Dacă e așa, trebuie s'o luăm iar de la căpătâi.
— Ba nici de cum, pe legea mea! căci te-ai ucide și ești un om de treabă și original; nu mi-ai ierta o dată cu capul; Clara te-a autorizat să mi-o dispuți?

— Nu, dar a zis în fata mea, că ar fi recunoscutare, celui care o secepa-o de d-ta.

— E o nebună; dacă mi-ai spus-o chiar în fața mea, fratele singur s-ai îndeplinit gustul. Mă retrag; nam cedat amenințării; dar nu-mi mai trebuie o femeie care nu mă iubeste. Dar d-ta, domnule Stephen, îți mult la ea?

— Știi cum mă cheamă, zise Stephen.

— Da, eram prietenul lui Nelaheim, și lipsiam din Germania când a murit; altminteri n'ar fi avut nevoie să recurgă la generozitatea d-tale; mulțumită recunoștinței sale ești azi bogat și-mi pare foarte rău că te văd risipindu-ți în afaceri prostesti, ca cea de azi, tot curaj și energia pe care le posezi; dar nu mi-ai răspuns la întrebare.

— Mai întrebă dacă iubese pe Clara? Nu; vreau s'o am, e un gust un capriciu; am șters din programul vieții mele tot ceea ce ar putea fi mai mult ca un capriciu.

A se citi urmarea în „Universul Literar” ce va apare Duminică viitoare.

Voți să faceți să nu mai bea

pe bărbatul, frul, nevasta, sora, fiica, sau pe vre-o rudă mai apropiată, adresați-vă la noi. Vă vom ajuta printr'un procedeu ușor și estin, căci am mai scăpat mulți de ființe de săracie, mizerie și ruină.

Vă vom arăta cu metoda noastră, punerea în aplicare fără ca pătimășul să observe cât de puțin. În cele mai cazuri nu poate nici să priceapă, căci neputând suporta de loc spirul, crede că vina este a băzului băuturii.

Nei primim zilnic o mulțime de scrisori de mulțumire, de la bărbați și femei de toate clasele, bogați și săraci, cari au fost remediați cu strălucit succes. Corespondența sosește cu cea mai mare discreție, și pentru inocența metodei garantăm și cităm ceea-ce ne scrie d-l Unrein Franz din Resiczabanya:

Prea stimate domn, Kopenhaga, Danemarca.

Vă rog fiți așa de bun și trimiteți-mi 2 cutii cu poșta, ramburs pentru lei 20. Am doi prieteni cari s'au dat rău beției și voesc să-l vindec.

Eu însumi am probat efectul lui «Kino», pe când eram un bun băutor și nu știam cum să mă abțin. De când însă am luat praful «Kino» m'am făcut cu totul alt om, sunt sănătos și am cu totul o altă viață cu familia mea. Mulțumindu-vă mult pentru efectele lui «Kino», vă rog a-mi trimite imediat. Voi recomandă încă la mulți că «Kino» este un mijloc foarte eficace contra beției.

Resiczabanya, Dec. 1911.

Cu stimă, Unrein Franz.

Preparatul nostru se vinde pentru minimul preț de Lei 10, și-l trimitem contra cost sau ramburs dacă scriți la adresa noastră din Kopenhaga.

Kino-Institut, Kopenhaga K. 10. Danemarca

Scrisorile merg cu 25 bani, cărțile poștale cu 10 bani.

Carmen Sylva

NOTE FILOGRAFICE

de V. Mestugean

— Urmare —

Curțile Majestaților Lor și aceea a prințului moștenitor de Hohenzollern iaș loc în cortegiul la poalele dealului Mitropoliei. apoi cortegiul, în sunetul clopotelor și în cântecele corurilor, se pune în mișcare pe jos la deal și având înaintea clerul, iar în urmă steagurile armatei.

Pe coasta dealului Mitropoliei, de ambele părți ale drumului, sunt înșirate delegațiunile districtelor și comunelor din întreaga țară (6000 de persoane), cari salută cu urale nesfârșite pe Majestațiile Lor.

Regele și Regina, prințul moștenitor Leopold și fiul său, însoțiți de amândouă mitropoliții, intră în biserică și se închină la sfințele icoane, în fața cărora sunt depuse coroanele. După asta ies din catedrală, tot pe ușa cea mare și se duc pe tribuna regală, frumos împodobită, înaintea căreia, sub cerul liber, se celebrează serviciul divin. Pe o altă tribună, la dreapta, a luat loc corpul diplomatic, în cap cu locotenentul mareșal Bauer, trimisul extraordinar al împăratului Austriei. La stânga sunt curtea de Casație și toate autoritățile înalte ale statului.

În jurul tribunei regale sunt înșirați miniștrii și persoanele cari formează curțile, iar îndărătul perechei regale și a înalților oaspeți se află doamnele demnitarilor Statului și acelea cari formează societatea de binefacere „Regina Elisabeta”.

Patru generali, însoțiți de purtătorii steagurilor regimentelor 4 și 6 de infanterie și 9 și 12 de dorobanți, aduc coroanele înaintea Majestațiilor Lor. Amândouă mitropoliții, asistați de episcopi și de înaltul cler, dau coroanelor binecuvântarea solemnă; 101 focuri de tun anunță acest eveniment.

Ministrul-președinte prezintă perechei princiar spre iscălire un pergament pe care, întru amintire pentru timpuri viitoare, sunt înscrise datele următoare: a alegerei prințului Carol de Hohenzollern prin plebiscit ca prinț al principatelor Unite, a intrării sale în Capitală, a jurământului său pe Constituție, ale victoriilor sale și ale trupelor sale în Bulgaria și în sfârșit a proclamării sale ca rege de către poporul român. Acest document, ilustrat cu o mulțime de figură corespunzătoare textului, e iscălit de rege, de regină, de miniștrii, de președinții Corpurilor legiuitoare și de primul președinte al Curții de Casație; se aplică apoi pe ele marcele sigiliu al Statului și fu dat în urmă ministrului de culte ca să-l păstreze în arhivele Statului.

După terminarea sfințirii coroanelor, solemnul cortegiul cabori dealul Mitropoliei și porni spre palat în aceeași ordine în care venise.

Pe drum, Regele, Regina și oaspeții lor sunt din nou întâmpinați cu urale entusiaste de mulțimea care a crescut colosal în timpul acesta.

La două ore, cortegiul ajunsese la palat. Majestațiile lor primiră în prezența prințului moștenitor de Hohenzollern felici-

tările miniștrilor cu soțiile lor, ale șefilor reprezentanțelor române în străinătate, ale membrilor corpului diplomatic cu soțiile lor, ale delegațiilor societății Elisabeta și ale soțiilor demnitarilor Statului, precum și ale comisiunii dunărene.

În timpul acesta, coroanele fuseseră și ele aduse de la mitropolie la palat de către un cortegiul astfel compus:

Câte un pluton din toate armele cu muzica militară.

Veteranii dela 1848.

Răniții din ultimul război.

Membrii cari se mai aflau în viață ai divanului *ad-hoc*.

Mitropoliții în trăsura de gală, regală.

Senatul cu președintele său.

Coroanele purtate de generali cu asistența colonelilor și înconjuțați de cele patru steaguri decorate cu *Steaua României*.

Camera cu președintele său.

Curțile de casație și de conturi.

Consiliul comunal al Capitalei cu delegațiunile consiliilor comunale din Iași și Craiova

Regina în costum național

Membrii Academiei, rectorii și decanii Universităților din București și Iași.

Autoritățile superioare, curțile de apel, delegațiunile districtelor și comunelor cu mărcile lor.

Directorii școalelor secundare și primare, și delegațiunea tinerimei universitare cu steagurile și cocardele ei.

Un detașament de dorobanți încheie acest cortegiul, a cărui frunte a ajuns la palat pe când coada n'a plecat încă de pe dealul Mitropoliei.

La palat generalii depun coroanele înaintea tronului, iar stegarii celor patru regimente se așează în jurul coroanelor.

Majestațiile Lor, prințul de Hohenzollern cu copiii săi, toți cu suitele și înconjuțați de demnitarii Statului vin în sala tronului.

Regele și Regina se așează pe tron, iar pe treptele lui, de partea reginei ia loc prințul de Hohenzollern și de partea regelui prinții Ferdinand și Carol.

Președinții Senatului și Camerei predați coroanele perechei regale; apoi cel dintâi ține un discurs însufletit la care regele răspunde luând coroanele:

„Prin serbarea de azi se încheie în mod strălucit o perioadă de 15 ani, bogată în lupte grele și fapte mari.

„Sub ocrotirea Constituțiunii și legilor sale, România a făcut progrese mari; munca neîncetată a bărbaților săi de Stat, vitejia armatei sale și ferma mea încredere în puterile poporului au adus la împlinire dorința fierbinte a tuturor. Regatul, care e o garanție sigură pentru viitor, e azi înființat.

„Cu mândrie primesc dar această coroană, care a fost făcută din metalul unui tun stropit cu sângele eroilor noștri și care a fost sfințită de biserică.

„O primesc ca un simbol al independenței și puterii României. Ea va fi o mărturie despre timpurile grele și glorioase prin cari împreună am trecut și va aminti generațiunilor viitoare despre eroismul părinților lor și despre unirea ce a domnit între prinț și popor.

„Însă cea mai frumoasă coroană pentru regină și pentru mine este și va fi dragostea și încrederea poporului, caruia i-am consacrat toate gândirile și sentimentele noastre.

„Înaintea acestor steaguri care au fălăit pe câmpurile de bătălie, înaintea acestor coroane, emblema regalității, și în jurul cărora poporul trebuie să se adune ca și războinicii în jurul acestor steaguri, și înaintea acestor omagii mărețe la cari s'a grăbit să ia parte tot poporul, să ne unim cu toții în strigătul scump inimii noastre și care va găsi și azi un eco puternic în această sală sfințită deja prin atâtea evenimente istorice ale vieții mele: „Trăiască scumpa noastră Românie încoronată azi prin propriile sale merite!”

Regele, foarte emoționat, a dat cuvintelor sale un accent care a sguđuit inimile. După ce a terminat, a urmat un moment de tăcere adâncă. Apoi izbucniră deodată urale nesfârșite, cari durau încă după ce delegațiunile țării începuseră defilarea de omagiu pe dinaintea perechei regale: era un tablou de o frumusețe ciudată. Fiecare delegațiune poartă marca districtului său pe un stindard și în trecere depune flori pe treptele tronului.

Serbările încoronării ținură trei zile și se sfârșiră prin minunatul cortegiul al tuturor breslelor și a unei strălucite reviste a trupelor victorioase.

REGINA ELISABETA SUFLETUL OPERILOR DE CARITATE.

Am arăta într'un capitol trecut că Regina Elisabeta, încă de mică copilă, a dat dovezi unui suflet compătimitor. Am mai arătat că mama sa, Principesa de Wied, o lua cu dânsa ori de câte ori vizita spitalele săi pe săraci, pentru ca mica principesă să vadă și colțurile de viață pline de suferință și mizerie.

Acolo, în aceste spitale și căsuțe sărace, mica prințesă a întâlnit pentru prima oară privirile pline de recunoștință ale celor ajuțorați și a simțit plăcerea divină a unei fapte bune săvârșite.

Cât a stat în Rusia, după cum am văzut, prințesa Elisabeta s'a interesat, mai presus de toate, de modul de organizare a instituțiilor de caritate din Petersburg.

Maș știm apoi că, chiar în ziua în care

prințesa Elisabeta și-a făcut intrarea în Capitala României ca Suverană, și-a îndreptat privirile spre *Azilul Elena Doamna* pe care l'a luat sub înalta-i protecție punându-l pe baze solide și veghiând la propășirea acestei instituții caritabile și culturale.

Românul a avut totdeauna suflet compătitor și niciodată nu s'a abținut de a ajuta pe cei loviți de soartă, fără a face măcar deosebire de cult și naționalitate.

Această față nobilă a sufletului românesc a contribuit enorm la desăvârșirea operilor de caritate fie înființate fie patronate de Regina Elisabeta.

Suverana, sosind deci în țară, a găsit un teren cu totul pregătit. Ea n'a luptat pentru pregătirea sufletelor în direcția milosteniei, ci a organizat caritatea care exista în mod răzleț în toate părțile țării.

Augusta fesoătoare

A relata în toată măreția ei opera filantropică a Reginei Elisabeta în cadrul strâmt al acestei lucrări, e cu neputință. De aceea, mă voi mulțumi enumerând în treacăt instituțiile în capul cărora se află Suverana, instituții pe care le îndrumază prin sfaturile-i înțelepte și le încurajează patronându-le.

Regina Elisabeta e geniul binelui în țara sa.

Când, câteva inimi caritabile se întrunesc laolaltă spre a pune bazele vreunei noi instituții umanitare sau culturale, primul gând ce-l au e de a solicita sprijinul Reginei.

Și Suverana nu refuză niciodată.

Înălțimea tronului nu-i servește de cât să vadă mai bine mizeriile pământestii. Și scoboară treptele acestui tron și intră în mijlocul celor nevoiași spre a alina suferințele lor.

Astfel au luat naștere în cursul anilor, numeroasele instituții de caritate cu care se poate fâli Capitala noastră și care formează cele mai frumoase podoabe ale oricărei civilizații.

Societatea *Regina Elisabeta* își răspândește binefacerile încă din anul 1881 când a fost înființată. Instituția aceasta e condusă de doamnele din înalta societate și alină multe suferinți, distribuind mai ales cu ocazia marilor sărbători lemne,

îmbrăcăminte și haine la mii de săraci. Această societate mai are un azil în care sunt admiși bătrânii fără adăpost fie români, fie streini.

Instituția Surorilor de Caritate e un așezământ pios întemeiat în 1879. Surorile care fac parte din această instituție îngrijesc de bolnavi, fie la spitale fie la domiciliu fără niciun fel de răsplătă bănească pentru ele. Surorile dela această instituție, de multe ori suflete chinuite, își găsesc mângăierea în alinarea suferințelor altora. E o instituție de caritate în toată puterea cuvântului și demnă de orice încurajare.

Societatea Policliniciei „Regina Elisabeta” înființată în 1896 din inițiativa d-lor doctori Tăranu, Goilov, Romalo, etc. și pusă sub patronajul Reginei, acordă consultații gratuite la zeci de mii de bolnavi în fiecare an. Toți suferinzi fără de mijloace sunt primiți și tratați acolo cu o deosebită îngrijire. Policlinica aceasta este un fel de stăvilă al întinderii boalelor la București.

Leazănul Sf. Ecaterina și Materna sunt două instituții de caritate destinate îngrijirii și creșterii copiilor mici. Câți copii nevinovați n'ar fi pierit în fiecare an fără intervenția acestor frumoase instituții!

O altă societate pentru ajutorarea copiilor săraci, patronată de Suverana, e *Tibișoiul*, numit astfel după numele primului copil adăpostit de societate.

Tot de Suverana e patronată și *Pâinea zilnică* care oferă hrană celor rămași flămânzi pe străzile orașului.

Regina Elisabeta mai patronează diferitele instituții de caritate din Iași, Galați și alte orașe din țară.

O altă operă de caritate care evidențează poate mai mult de cât toate celelalte noblețea sufletului Suveranei, e *Vatra Luminoasă*.

Regina Elisabeta, simțitoare la marea nenorocire de care sunt isbiți cei lipsiți de vedere, se gândise să înființeze o vastă colonie de orbi. În această colonie urmau să găsească o existență de pace și de muncă toți cei atinși de groaznică infirmitate.

Ideia Reginei, atât de sublimă, a fost primită cu mare simpatie nu numai în țara la noi ci și în străinătate. Donațiunile au curs din belșug din toate părțile și s'a și înființat o colonie provizorie în Capitală. Cine n'a vizitat colonia orbilor situată până mai acum câțiva ani în calea Moșilor și nu s'a minunat de orânduiala ce exista acolo? Orbi strânși de pe drumuri, cerșetorii de ieri erau adunați acolo, curățați, îmbrăcați, hrăniți și puși la muncă. Atelierele *Vetrei Luminoase* erau niște minuni. Orbi, dotați cu atâta dibăcie în ce privește lucrul manual, lucrau la frânghierie, perărie și alte zeci de feluri de lucruri cu îndemnarea unor lucrători versați în meseria lor.

Suverana vizita aproape zilnic această instituție. Isi poate ori și cine înclăpui fericirea orbilor când simțeau pe Regina în mijlocul lor. Ieri, isgoniți, flămânzi, fără adăpost, fără hrană, fără putința de a munci, azi fără grija zilei de mâine, îngrijii părintește, aproape răsfățați.

Solicitudinea arătată orbilor de Regina nu putea isvorî decât dintr'un suflet de poet. Numai Regina-Poetă putea să simtă mai mult decât oricine cât e de

trist să fii lipsit de lumina soarelui și de toate frumusețile ce se răsfată sub soare. Și s'au văzut la *Vatra Luminoasă*, între orbi și Regina, scene cari au înduioșat și au stors lacrimi dela asistenți.

Regina la Vatra Luminoasă

Maî ales femeile și fetițele dela *Vatra Luminoasă* erau în culmea fericirii. D-zeu le luase vedera dar, în schimb, le dăduse pe Regina. La auzul vocei Suveranei, figurile lor întunecate se luminau. Bucuria lor sufletească neputând să tașnească prin ochii lor stinși, se revărsa asupra tuturor fibrelor fetei lor. Regina, pentru ele, era Soarele, era lumina. Și Suverana, nu numai că vorbea ca o mamă duiosă cu micile oarbe, dar le îmbrățișa și le săruta. Ce fericire sufletească aveau oare aceste nenorocite ființe simțind, în inensul întuneric în care se aflau, îmbrățișarea Reginei Elisabeta. E cu neputință ca în lume să existe o altă ființă care să fi vărsat în sufletele obișnuite atâta mângăiere cât a vărsat Regina Elisabeta în sufletele celor dela *Vatra Luminoasă*.

Dar nu numai femeile și fetițele oarbe, dar chiar și bărbații orbi să simțeau fericiri de înalta ocrotire ce le acorda Suverana țării.

Și pentru aceștia chestiunea grea a existenței era, deacum, rezolvită. Artiștii cântau, fiecare își făcea meșteșugul ce învățase în tihnă, fericit, sub aripele unui înger trimis de D-zeu.

Dacă Regina Elisabeta, din împrejurări cu totul independente de voința ei, n'a putut să desăvârșească întru tot vasta colonie ce o visase, totuși din activitatea prodigioasă desfășurată de ea în folosul celor ce nu văd, a rămas Institutul orbilor, așezat pe temelii solide și unde sunt adăpostiți un număr de pensionari cari duc o viață cinstită de muncă, binecuvântând pe augusta lor binefăcătoare.

Dar Regina Elisabeta nu s'a mulțumit înființând numai instituții de caritate pură. Suverana a mai dat un însemnat îmbold industriei casnice, pe deoparte reinviind o ramură de activitate atât de importantă, iar pe de alta procurând de lucru unui mare număr de femei și fete nevoiașe.

(Va urma).